

Geachte voorzitter,

27 september 2010

In deze zitting ben ik een van de twee sprekers voor de Vereniging Werkgroep Natuurbehoud en Milieubeheer te Eindhoven. Mijn naam is Bernard Gerard. Ik ben fysicus en ik ben ex-gemeenteraadslid met milieu als vast onderdeel van de portefeuille.

Het verzoek om een voorlopige voorziening is een uitvloeisel van ons bezwaar tegen de milieuvergunning, die de gemeente Eindhoven wil afgeven aan het bedrijf Air Liquide. In het inleidende beroepschrift heeft u daarover al het nodige kunnen lezen.

Onze Werkgroep heeft een voorlopige voorziening aangevraagd omdat anders de nieuwe vergunning kracht van wet krijgt voordat er een einduitspraak is. Als de voorlopige voorziening toegekend wordt, blijft de vergunning van 2003 voorlopig van kracht. Wij menen goede argumenten te hebben voor de stelling dat de omgeving van het bedrijf per saldo beter af is onder de oude dan onder de nieuwe vergunning, als daarvan de tekst is zoals die nu is. In de oude vergunning mogen er 16000 gasflessen liggen, een voorraad waarvan de samenstelling tamelijk scherp omschreven is; in de nieuwe vergunning mogen er 26000 flessen liggen, een voorraad waarvan de samenstelling veel globaler omschreven is. Tegen dit doel van de nieuwe vergunning, en tegen een aantal bepalingen binnen de vergunning, tekenen wij beroep aan. De argumentatie voor de voorlopige voorziening is dezelfde als onze inhoudelijke hoofdargumentatie. Aangezien uw Raad op dit moment nog niet over de aanvulling van de gronden van ons beroep kan beschikken, wil ik u een resumé hiervan meedelen.

In mijn verhaal behandel ik twee categorieën. Ik betoog

- (1) dat de nieuwe vergunning op enkele punten strijdig is met de regelgeving of van onvoldoende kwaliteit is;
- (2) communicatieve knelpunten en inbedding van de vergunning binnen het grotere geheel van industrieterrein De Hurk.

In mijn verhaal verwijs ik naar twee belangrijke documenten: de QRA (Qualitative Risk Assessment), die gezien moet worden als een integraal onderdeel van de vergunning en naar een brief van de Veiligheidsregio van 26 april 2010.

Mijn collega Wim Beekmans zal een beschouwing geven over

- (3) het externe veiligheidsbeleid, over de chemische systematiek en hoe deze vergunning daarin past.

Ad (1)

- a) In het in het voorjaar 2009 vastgestelde Externe Veiligheidsbeleid van de gemeente Eindhoven wordt als beleid uitgesproken dat de  $10^{-6}$  – contour van het plaats-gebonden risico (PR) zoveel mogelijk binnen de perceelgrenzen te houden. In de vergunning ligt op enkele plaatsen deze  $10^{-6}$  – grens buiten het hek. Op één plaats noemt de QRA een brandmuur nodig, maar in de vergunning komt die muur er niet
- b) De vergunning staat toe dat de afstanden van het zg “juniorgebouwtje” tot de gebouwen C1 en C2 kleiner zijn dan in PGS15 vereist wordt

- c) De QRA is onvolledig, omdat er alleen aan verplaatsbare gasflessen gerekend wordt en niet aan de grote stationaire tanks met (met name) vloeibare zuurstof en CO<sub>2</sub>. Voor de QRA is het alsof deze tanks er niet zijn. Er wordt niet doorgerekend wat het effect is van deze tanks is op de ligging van de PR-contouren.  
Mogelijk vindt men dat de veiligheid van dit soort tanks afgedekt is in andere wetgeving. Maar dat is kokerdenken: elk “compartiment” in de wetgeving wordt als geïsoleerd fenomeen beschouwd. Er worden bijvoorbeeld geen gedachten gewijd aan de mogelijkheid, dat de druk of de scherfwerking van een explosie van een fles gevolgen heeft voor de integriteit van een tank met vloeibare zuurstof. Bij het interne domino-effect wordt alleen warmteoverdracht doorgerekend.
- d) Air Liquide is enkel een BRZO-onderneming omdat er 1000 acetyleenflessen mogen liggen. Maar juist het gedrag van de die acetyleenflessen wordt in de QRA ongeloofwaardig beschreven.
- e) Hoe globaler de samenstelling van de voorraad beschreven wordt, hoe willekeuriger de keuze voor een bepaald type incident als maatstafgevend scenario. Nu wordt gekozen voor het leeglopen van een fles met 74 kg NO<sub>2</sub> als rampscenario. Van enkele andere gassen rekent de QRA ook een ongevalsscenario door, maar het blijft de vraag wat het scenario zou zijn bij weer andere gassen en hoeveelheden
- f) De berekening van het Groepsrisico (GR) na een NO<sub>2</sub>-incident is ondoorzichtig. Binnen de LD1-cirkel (die 393 m straal heeft) worden vier verschillende aantallen mensen als input genomen. Daarop wordt een berekening losgelaten die nergens opgeschreven wordt, waarna men slechts de resulterende dubbellog grafiek ter kennisname krijgt aangeboden. Zodoende kan men nergens vinden op welke vooronderstellingen (anders dan de bevolkingsdichtheid en de zelfredzaamheid) het groepsrisico gebaseerd is. Op 420 m afstand ligt de hoofdvestiging van de sociale werkvoorziening.  
Van welk mechanisme gaat het berekeningsmodel uit? Veronderstelt men een veiligheidsplan? Veronderstelt men een bepaald gedrag bij naburige bedrijven? Hoe beschermend zijn gebouwen van buurbedrijven?

#### Ad (2)

- a) Het stoffenjournaal. In de conceptvergunning stond niets over een stoffenjournaal, hoewel die in PGS15 geeist wordt. Na aandringen van de Brandweer stond er in de definitieve vergunning wel een verplichting: een “opbergkast bij de toegangspoorten met een stoffenlijst, zoals bedoeld in PGS 15, art. 3.18’ . Daar staat een heel verhaal, overigens niet alleen over een stoffenlijst, maar ook over een gedetailleerde plattegrond.  
Mijn vraag is hoe zoiets in praktijk kan werken. Er kan zich bij Air Liquide in een paar minuten tijd een fors incident voltrekken, dat tot op honderden meters afstand zijn invloed doet gelden. Ik verwijs hier naar de brief van de Veiligheidsregio. Ik probeer me voor te stellen, voorzitter, hoe in een dergelijke hectiek de commandant van de Brandweer midden in de gifwolk bij de poort een stuk papier gaat staan lezen. Ik vraag mij ook af hoe een bedrijf een dergelijk journaal up to date kan houden.  
Mijn antwoord is dat zoiets in de praktijk niet werkt. De vergunning is hier niet in strijd met de letter van de wet (als er tenminste ook een plattegrond in het kastje ligt), maar wel met

de geest. Het is de bedoeling dat de hulpdiensten adequaat hun werk kunnen doen. Ik zie maar één manier waarop dat kan, en dat is dat het voorraadbeheer van Air Liquide digitaal gestroomlijnd wordt en on line opvraagbaar is vanuit de Brandweerkazerne. De commandant kan het journaal dan in veilige omstandigheden lezen vóór hij weggaat. Ik ga ervan uit dat uw Raad niet alleen geïnteresseerd is in de letter van de wet, maar ook in de geest. Mijns inziens biedt PGS15 in de toelichting op art. 3.18 mogelijk-heden om verdergaande eisen te stellen in de passage dat “in overleg met de Brandweer of het bevoegde Wm – gezag voor een andere vorm van het journaal kan worden gekozen”. Mijn voorstel is dat u in uw overwegingen meeneemt dat er aan de vergunning een bepaling toegevoegd wordt, waarin staat dat er op een door u te bepalen termijn een on line - versie van het stoffenjournaal aanwezig moet zijn. De Brandweer zelf zou niets liever willen.

- b) Wij kunnen er moeilijk mee leven dat de voorraad, die bij Air Liquide mag liggen, slechts in globale categorieën aangeduid hoeft te worden. Ik hoop dat uw Raad zich uitspreekt voor een veel informatievere omschrijving van de aanwezige voorraad.

- c) Crisiscommunicatie

In een advies n.a.v. de zienswijze van de Brandweer op het concept wordt gezegd, dat het informeren van omwonenden na een calamiteit vastgelegd is in het crisiscommunicatieplan van Air Liquide. Ik mag aannemen dat ook omringende bedrijven binnen de LD1 – cirkel geïnformeerd worden.

In de vergunning wordt niet verder gespecificeerd hoe een dergelijk communicatie-plan er uit moet zien. Mogelijk staat dat ergens anders gespecificeerd, maar het was dan toch wel handig als dat vermeld werd.

Bovendien bestaat communicatie niet alleen maar uit zenden, maar ook uit ontvangen. Als zelfredzaamheid binnen de LD1-cirkel als veronderstelling mag worden opgevoerd, dan moet er ook een geloofwaardig mechanisme aanwezig zijn hoe de bedrijven binnen de LD1-cirkel naar de boodschap handelen. Is iedereen zelfredzaam? Moet iedereen wegrennen of juist naar binnen? Moet de ventilatie uit en de deuren dicht? Enz enz. Ik geef toe dat niet in een vergunning aan bedrijf A gezegd kan worden hoe bedrijf buurman B moet handelen, maar de inpassing in de omgeving lijkt mij toch wel een voorwaarde voor het verlenen van de vergunning.

Ik leg uw Raad graag de gedachte voor om in uw overwegingen mee te nemen uit te spreken dat de gemeente Eindhoven als vergunningverlenende instantie een gebiedsgericht veiligheidsplan moet opstellen.